

Valsts ieņēmumu
dienests

Aktuālie likumu grozījumi

Rīgā, 2018.g.

- Aktuālie Mikrouzņēmumu nodokļa likuma grozījumi;
- Grozījumi likumā «Par valsts sociālo apdrošināšanu»:
 - Obligātās iemaksas autoratlīdzību saņēmējiem;
 - Obligātās iemaksas pašnodarbinātajiem;
 - Obligātās iemaksas pašnodarbinātajiem, kuri gūst ienākumu no lauksaimnieciskās ražošanas;
 - Obligāto iemaksu objekts profesionālajiem sportistiem.
- Grozījumi attiecībā uz apliekamā ienākuma noteikšanu saimnieciskās darbības veicējiem.

Grozījumi Mikrouzņēmumu nodokļa likumā

Mikro uzņēmumā apgrozījuma ierobežojums

- **Apgrozījums nevar pārsniegt 40 000 euro**
- 2018. un 2019.taksācijas gadā mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs **var nepiemērot 20% likmi apgrozījuma pārsniegumam līdz 52 000 euro**, ja pirmstaksācijas gada apgrozījums vai tā gada apgrozījums, kas ir pirms pirmstaksācijas gada, pārsniedza 40 000 euro

Taksācijas gads	Apgrozījums	
	Mikrouzņēmums A	Mikrouzņēmums B
2016	90 000	90 000
2017	60 000	60 000
2018	45 000	55 000
Piemērojamā nodokļa likme	45 000 x 15%	40 000 x 15% 15 000 x 20%

Par darbinieka nodarbināšanu mikrouzņēmumā (1)

- Mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja **darbinieks vienlaikus varēs būt nodarbināts tikai vienā mikrouzņēmumā.**
- Valsts ieņēmumu dienests neregistrēs darbinieku mikrouzņēmumā, ja tas jau būs nodarbināts citā mikrouzņēmumā.
- Slēdzot darba līgumu, darba devējs no pretendenta saņem rakstveida apliecinājumu, ka tas nav nodarbināts pie cita mikrouzņēmuma.

Par darbinieka nodarbināšanu mikrouzņēmumā (2)

VID līdz 2018.gada 1.februārim EDS informē mikrouzņēmumu nodokļa maksātājus par darbiniekiem, kuri **2017.gada 31.decembrī vienlaikus tiek nodarbināti arī pie cita mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja.**

Ja darbinieki, kuri **2017.gada 31.decembrī** ir nodarbināti **vairākos mikrouzņēmumos vienlaikus**, šādā veidā tiks nodarbināti **2019.gadā**, tad, aprēķinot mikrouzņēmumu nodokli, mikrouzņēmums papildus aprēķinātajai likmei pieskaitīs **divus procentpunktus par katru šādu darbinieku un ar 2020.gadu zaudēs mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusu.**

Piemērs:

Darbinieks A ir nodarbināts divos mikrouzņēmumos kopš 2016.gada un abi mikrouzņēmumi līdz 2018.gada 1.februārim saņem par to informāciju no Valsts ieņēmumu dienesta. Darbinieks A turpina strādāt abos uzņēmumos gan 2018., gan 2019.gadā.

- 2018.gadā abi mikrouzņēmumi var strādāt bez ierobežojumiem;
- 2019.gadā abi mikrouzņēmumi likmei pieskaitīs papildu 2 procenta punktus

un

- 2020.gadā abi mikrouzņēmumi zaudēs mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusu

MUN maksātāja pienākums informēt darbiniekus

Mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs, slēdzot darba līgumu, pretendentu rakstveidā informē, ka darba devējs ir mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs, ka mikrouzņēmuma darbinieka iedzīvotāju ienākuma nodoklis un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas tiek noteiktas no mikrouzņēmuma apgrozījuma un ka mikrouzņēmuma darbiniekam ir tiesības brīvprātīgi pievienoties valsts sociālajai apdrošināšanai. **Šo informāciju ietver darba līgumā.**

Ietvert minēto informāciju darba līgumā attiecas uz darba līgumiem, kas tiek noslēgti pēc 2018. gada 1. janvāra.

(Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 3.panta pirmā daļa, 29.pārejas noteikumu punkts)

Grozījumi likumā «Par valsts sociālo apdrošināšanu»

Veselības apdrošināšana

Līdz ar veselības aprūpes finansēšanas likuma stāšanās spēkā stāsies spēkā jauns sociālās apdrošināšanas veids – veselības apdrošināšana

(Veselības aprūpes finansēšanas likums Saeima pieņemts 14.12.2017., stājas spēkā no 01.01.2018.)

Veselības aprūpes pakalpojuma finansēšanai ir paredzēta obligāto iemaksu daļa, kas atbilst vienam procentpunktam no obligāto iemaksu likmes

Valsts ieņēmumu
dienests

Sociāli apdrošināmās personas	Darba ņēmēja likmes daļa (%)	Darba devēja likmes daļa (%)	Kopējā likme (%)
Darba ņēmējs, kā arī iekšzemes darba ņēmējs pie darba devēja – ārvalstnieka* – vispārējā gadījumā (arī I, II vai III grupas invalīds)	11	24,09	35,09**
Darba ņēmējs, kā arī iekšzemes darba ņēmējs pie darba devēja – ārvalstnieka* –, kurš sasniedzis vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju (arī pensiju, kas piešķirta ar atvieglotiem noteikumiem vai priekšlaicīgi)	9,56	21,31	30,87
Darba ņēmējs, kā arī iekšzemes darba ņēmējs pie darba devēja – ārvalstnieka* –, kurš ir: - izdienas pensiju saņēmējs; - invalīds – valsts speciālās pensijas saņēmējs	10,12	22,52	32,64
Darba ņēmējs, kurš tiek nodarbināts brīvības atņemšanas soda izciešanas laikā (arī I, II vai III grupas invalīds)	9,17	20,40	29,57
Darba ņēmējs, kurš tiek nodarbināts brīvības atņemšanas soda izciešanas laikā un ir sasniedzis vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju (arī pensiju, kas piešķirta ar atvieglotiem noteikumiem vai priekšlaicīgi)	7,91	17,59	25,50

Valsts ieņēmumu
dienests

Darbaņēmējiem – kapitālsabiedrības valdes locekļiem, kuri atbilst likuma “Par valsts sociālo apdrošināšanu” 1.panta 2.punkta “m” apakšpunktā minētajiem nosacījumiem	-	-	27,73
Darbaņēmējiem – kapitālsabiedrības valdes locekļiem, kuri atbilst likuma “Par valsts sociālo apdrošināšanu” 1.panta 2.punkta “m” apakšpunktā minētajiem nosacījumiem un ir sasnieguši vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju, vai kuriem ir piešķirta valsts vecuma pensija (tai skaitā priekšlaicīgi)	-	-	25,50
Pašnodarbinātais (arī I, II vai III grupas invalīds, izdienas pensijas saņēmējs, invalīds – valsts speciālās pensijas saņēmējs)	-	-	32,15
Pašnodarbinātais, kurš sasniedzis vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju (arī pensiju, kas piešķirta ar atvieglotiem noteikumiem vai priekšlaicīgi)	-	-	30,34
Pašnodarbinātais – nekustamā īpašuma apsaimniekotājs	-	-	27,27
Ārvalstu darbaņēmējs pie darba devēja – ārvalstnieka	-	-	32,72

Obligātās iemaksas autoratlīdzību saņēmējiem

Autoratlīdzības saņēmējs - darba ņēmējs un par kuru obligātās iemaksas mēnesī pie viena vai vairākiem darba devējiem tiek veiktas no iemaksu objekta, kas sasniedz vai pārsniedz minimālās mēneša darba algas apmēru (2018.g. – 430 euro), neregistrējas un neveic iemaksas no autoratlīdzības kā pašnodarbinātais (4.daļa)

Savukārt minēta likuma norma netiek piemērota autoratlīdzības saņēmējam, kurš ir mikrouzņēmuma darbinieks vai persona, kas likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" izpratnē ir nodarbināta lauksaimniecības sezonas darbos un maksā sezonas laukstrādnieku ienākuma nodokli (6.daļa)

Obligātās iemaksas autoratlīdzības saņēmēja pensiju apdrošināšanai

Autoratlīdzības (autortiesību un blakustiesību atlīdzības) **izmaksātājs no saviem līdzekļiem veic obligātās iemaksas 5% apmērā** no šīs autoratlīdzības tās saņēmēja valsts pensiju apdrošināšanai.

Par autoratlīdzības saņēmēju veiktās iemaksas no autoratlīdzības (autortiesību un blakustiesību atlīdzības) VSAA reģistrē autoratlīdzības saņēmēja valsts pensiju apdrošināšanai.

5% obligāto iemaksu maksājums nav jāpiemēro par autoratlīdzības saņēmēju, kuram noteikta I un II grupas invaliditāte, ir piešķirta vecuma pensija (tai skaitā priekšlaicīgi), pastāvīgā dzīvesvieta nav Latvijas Republikā, kā arī autortiesību mantiniekiem un citu autortiesību pārņēmējiem.

Izmaksātājs obligātās iemaksas 5% apmērā pārskaita tajā pašā kontā, kur tiek ieskaitītas visas VSAOI

Valsts ieņēmumu
dienests

Piemērs:

Ja līgumā noteiktā autoratlīdzība par rakstu žurnālā ir 800 euro, no tiem atskaita izdevumus 25 % apmērā, t.i., 200 euro.

Tā kā ienākums no autoratlīdzības 2018.gada martā ir 600 euro un autors nav darba attiecībās nedz ar autoratlīdzības izmaksātāju, nedz ar kādu citu darba devēju, obligāti ir jāreģistrējas VID kā pašnodarbinātajai personai un līdz 2018.gada 16.aprīlim jāveic obligātās iemaksas 32,15 % apmērā no vismaz 430 euro, t.i., 138,25 euro apmērā.

Autoratlīdzības izmaksātājs ietur iedzīvotāju ienākuma nodokli 20% apmērā, t.i. 120 euro $((800-200) \times 20\%)$, un veic obligātās iemaksas 5% apmērā – 40 euro $(800 \times 5\%)$.

Obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai pašnodarbinātajiem (1)

Ienākumi 430 euro
un vairāk

- Līdzšinējā kārtībā + iemaksas pensiju apdrošināšanai (5% no brīvi izraudzīto obligāto iemaksu objekta un faktisko ienākumu starpības)

Ienākumi zem 430
euro

- obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai (5% no faktiskajiem ienākumiem)

Ienākumi zem 50
euro (no gada
sākuma)

- obligātās iemaksas neveic

Obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai pašnodarbinātajiem (2)

Mēnesis	Ienākumi mēnesī (euro) pēc saimnieciskās darbības ieņēmumu un izdevumu uzskaites žurnāla datiem	Saimnieciskās darbības ienākumi (euro), skaitot no gada sākuma	<u>Obligāto iemaksu objekts, no kura veic iemaksas līdzšinējā kārtībā</u>	<u>Obligāto iemaksu objekts pensiju apdrošināšanai</u>	Obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai 5%
I	10	10	0	-	-
II	10	20	0	-	-
III	20	40	0	-	-
IV	20	60	0	60	3
V	100	160	0	100	5
VI	200	360	0	200	10
VII	430	790	430	0	0
VIII	1000	1790	430	570	28,50
IX	2000	3790	430	1570	78,50
X	-100	3690	0	0	0
XI	0	3690	0	0	0
XII	1000	4690	430	570	28,50

Obligātās iemaksas pašnodarbinātajiem, kuri gūst ienākumu no lauksaimnieciskās ražošanas

Noteikts, ka pašnodarbinātais no lauksaimnieciskās ražošanas ienākuma obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai vismaz 5 % apmērā veic vienu reizi gadā – līdz nākamā gada 15.aprīlim.

Pašnodarbinātais no lauksaimnieciskās ražošanas ienākuma obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai aprēķina un veic vismaz 5 % apmērā no brīvi izraudzīto obligāto iemaksu objekta un faktiskā ienākuma starpības.

Pašnodarbinātajam ir pienākums līdz kārtējā gada 15.aprīlim Ministru kabineta noteiktajā kārtībā iesniegt Valsts ieņēmumu dienestam ziņojumu par obligāto iemaksu objektu un obligātajām iemaksām no lauksaimnieciskās ražošanas ienākuma par iepriekšējo gadu.

Obligātās iemaksas 5% apmērā pensiju apdrošināšanai aprēķina no starpības starp ienākumiem un brīvi izraudzītā objekta **par visu kalendāra gadu**.

Obligātās iemaksas 5% apmērā veic par iepriekšējo gadu līdz kārtējā gada 15.aprīlim.

Obligātās iemaksas pašnodarbinātajiem, kuri gūst ienākumu no lauksaimnieciskās ražošanas

Mēnesis	Ienākumi mēnesī (euro) pēc saimnieciskās darbības ieņēmumu un izdevumu uzskaites žurnāla datiem	Saimnieciskās darbības ienākumi (euro), skaitot no gada sākuma	<u>Obligāto iemaksu objekts, no kura veic iemaksas līdzšinējā kārtībā</u>
I	0	0	0
II	0	0	0
III	0	0	0
IV	0	0	0
V	-1000	-1000	0
VI	0	-1000	0
VII	1000	0	430
VIII	1000	1000	430
IX	-4000	-3000	0
X	10000	7000	430
XI	0	7000	0
XII	0	7000	0
Kopā		7000	1290

Iemaksas pensiju apdrošināšanai:

5% x (7000 – 1290) = 285,5 euro (veic līdz nākamā gada 15.aprīlim)

Obligāto iemaksu objekts profesionālajiem sportistiem

Profesionālā sportista – darba ņēmēja - obligāto iemaksu objekts ir divas minimālās mēnešalgas.

Ja profesionālā sportista alga būs mazāka par divām minimālajām mēneša algām, tad sportista darba devējam par saviem līdzekļiem jāveic obligāto iemaksu starpība.

Grozījumi attiecībā uz apliekamā ienākuma noteikšanu saimnieciskās darbības veicējiem

Fiziskās personas saimnieciskā darbība

Saimnieciskās darbības izdevumos ir tiesības iekļaut izdevumus tādā apmērā, **kas nepārsniedz 80% no fiziskās personas kopējiem saimnieciskās darbības ieņēmumiem.**

Saimnieciskās darbības izdevumu veidi, kuri ir iekļaujami pilnā apmērā:

- 1) darba alga un darba devēja VSAOI, tai skaitā solidaritātes nodoklis;
- 2) nekustamā īpašuma nodoklis;
- 3) pamatlīdzekļu nolietojums;
- 4) kompensācijas īrniekiem par dzīvojamo telpu atbrīvošanu un īres līguma laušanu.

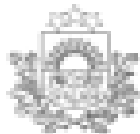
Nosakot ar IIN apliekamo ienākumu, secīgi vispirms atskaita izdevumus, kas atskaitāmi pilnā apmērā, pēc tam pārējos izdevumus, ievērojot izdevumu ierobežojumu

Fiziskās personas saimnieciskā darbība (2)

Izdevumu ierobežojuma apmēru nepiemēro par pirmajiem diviem saimnieciskās darbības gadiem, kā arī par gadu, kurā izbeigta saimnieciskā darbība vai pabeigts likvidācijas process.

Informatīvais materiāls: Grāmatvedības kārtošana vienkāršā ieraksta sistēmā 2018.gadā

VID mājas lapā: www.vid.gov.lv Sākums - Uzņēmumiem - Grāmatvedības organizēšana - Informatīvie un metodiskie materiāli - Grāmatvedības organizēšana

Valsts lēmumu
dienests

	1.piemērs	2.piemērs
Saimnieciskās darbības ienāumi	5000	5000
<i>Izdevumu ierobežojums (80% no 5000)</i>	<i>4000</i>	<i>4000</i>
Saimnieciskās darbības izdevumi:	- 5100	- 4600
darba algas un darbspēka nodokļi	-3500	-400
nolietojums	-1500	-100
pārējie izdevumi	-100	-4100
Apliekamais ienākums	5000-3500-1500=0	5000-400-100-3500=1000
Uz nākamo gadu attiecināmie zaudējumi	-100	
Uz nākamo gadu attiecināmie izdevumi		600

4000-400-100

4100-3500

Valsts ieņēmumu
dienests

Fiziskās personas saimnieciskā darbība

Maksātājs saimnieciskās darbības ieņēmumus var **neuzskaitīt ieņēmumu uzskaites reģistrā**, ja saimnieciskās darbības ieņēmumi ir gūti tikai **bezskaidras naudas** veidā.

Likuma «Par iedzīvotāju ienākuma nodokli» 11.panta divpadsmitā daļa

Saimnieciskās darbības ienākuma noteikšanai maksātājiem, kas kārto grāmatvedību divkāršā ieraksta sistēmā (1)

Ja ar nodokli apliekamais ienākums pēc korekciju veikšanas ir mazāks par 20% no saimnieciskās darbības ieņēmumiem, nodokli aprēķina no summas, kas nav mazāka par 20% no saimnieciskās darbības ieņēmumiem.

Ja apliekamais ienākums, kas noteikts kā 20% no saimnieciskās darbības ieņēmumiem, atšķiras no apliekamā ienākuma, kas noteikts, no saimnieciskās darbības ieņēmumiem atskaitot saimnieciskās darbības izdevumu veidus, kuri iekļaujami pilnā apmērā, **nodokļa aprēķināšanas vajadzībām izmanto mazāko no abiem iegūtajiem rezultātiem.**

Saimnieciskās darbības ienākuma noteikšanai maksātājiem, kas kārtu grāmatvedību divkāršā ieraksta sistēmā (2)

1.	Saimnieciskās darbības ieņēmumi	1000
2.	Darba alga un darbspēka nodokļi	500
3.	Nolietojums	300
4.	Citi izdevumi	500
5.	Ienākums/zaudējumi	-300
	Korekcija	
6.	↑ Nolietojums	300
7.	↑ Soda nauda	20
8.	↓ Nolietojums nodokļiem	400
9.	Korekciju rezultāts	-380
10.		20%
		200
11.	Atskaitāmie izdevumi kopā (2.+8.)	900
12.	Apliekamais ienākums ar atskaitāmiem izdevumiem	100
13.	Apliekamais ienākums	<u>100</u>
14.	Uz nākamo gadu attiecināmie zaudējumi	-380

Likumā “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” tiek integrētas likuma “Par uzņēmumu ienākuma nodokli” 13.panta normas

Līdz 2017.gada 31.decembrim iegādāti pamatlīdzekļi:

tiesības izvēlēties vienu no divām metodēm:

- turpina piemērot līdz 31.12.2017. piemēroto likuma “Par uzņēmumu ienākuma nodokli” 13.pantā noteikto kārtību

vai

- izvēlas kārtību, kurā **nepiemēro** likmei noteikto **divkāršo apmēru un koeficientu**.

Izvēlēto metodi turpmāk **mainīt nevarēs**.

Pēc 2017.gada 31.decembra iegādāti pamatlīdzekļi:

pamatlīdzekļu nolietojumu noraksta, ja tā iegādes vērtība pārsniedz **1 000 euro**,

tiesības izvēlēties vienu no divām minētajām metodēm:

- **degresīvo** (nolietojums procentos)

vai

- **lineāro** (lietderīgās lietošanas laiks gados) metodi,

Izvēlēto metodi būs tiesības mainīt ne biežāk kā **vienu reizi 10 gados**.

Ministru kabineta 2010. gada 21. septembra noteikumi Nr.899 «Likuma «Par iedzīvotāju ienākuma nodokli» normu piemērošanas kārtība» papildināti ar veidlapām, kas izmantojamas pamatlīdzekļu nolietojuma aprēķinam.

Avansa maksājumi saimnieciskās darbības veicējiem

- Turpmāk **avansa maksājumus saimnieciskās darbības veicējiem VID aprēķina automātiski**, atbilstoši iepriekšējā periodā iesniegtajai iedzīvotāju ienākuma nodokļa gada ienākumu deklarācijai.
- Ja nepieciešams, nodokļu maksātājs iesniedz avansa maksājumu precizējumus.

Samazinātā patentmaksa

Samazināto patentmaksu varēs maksāt arī personas ar 1. vai 2. grupas invaliditāti

persona, kurai ir
piešķirta vecuma
pensija (tai skaitā
priekšlaicīgi)

persona, kurai ir 1.vai
2.grupas invaliditāte

nav algas nodokļa
maksātājs

nav mikrouzņēmumu
nodokļa maksātājs vai
saimnieciskās darbības
veicējs

saimnieciskās darbības
ieņēmumi
pirmstaksācijas gadā
nepārsniedz 3000 euro

nenodarbina citas
personas

Valsts ieņēmumu
dienests

Grozījumi likumā «Par iedzīvotāju ienākuma nodokli»

Valsts ieņēmumu
dienests

Neapliekamais minimums

- Taksācijas gada laikā darba vietā, kur iesniegta algas nodokļa grāmatiņa, piemēros **VID prognozēto mēneša neapliekamo minimumu** (var apskatīt EDS pārskatā «Nodokļu maksātājiem elektroniski iesniegto algas nodokļa grāmatiņu dati).
- **Diferencētais neapliekamais minimums** tiek piemērots par taksācijas gadu, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju;
- Saimnieciskās darbības veicējiem piemēro **prognozēto gada diferencēto neapliekamo minimumu**, ja algas grāmatiņa nav iesniegta citā ienākuma gūšanas vietā.

Valsts ieņēmumu
dienests

Neapliekamais minimums

Maksimālais gada neapliekamais minimums 2018.gadā – 2400 euro (200);

Gada apliekamā ienākuma apmērs, līdz kuram piemēro maksimālo gada neapliekamo minimumu –5280 euro (440 euro);

Gada apliekamā ienākuma apmērs, virs kura nepiemēro neapliekamo minimumu –12000 euro (1000 euro)

(Nosaka MK 14.11.2017. noteikumi Nr. 676 «Noteikumi par neapliekamā minimuma un nodokļa atvieglojuma apmēru iedzīvotāju ienākuma nodokļa aprēķināšanai»)

Valsts ieņēmumu
dienests

VID prognozētais neapliekamais minimums

	Periodam no 1.janvāra -31.jūlijam	Periodam no 1.augusta - 31.decembrim
VID prognozētā neapliekamā minimuma noteikšana	Izmanto VID rīcībā esošo informāciju pirmstaksācijas gada 15.decembrī par apliekamo ienākumu, kas gūts no pirms pirmstaksācijas gada 1.oktobra līdz pirmstaksācijas gada 30. septembrim (izņemot ienākumus no kapitāla pieauguma)	Izmanto VID rīcībā esošo informāciju taksācijas gada 20.jūlijā par apliekamo ienākumu, kas gūts no pirmstaksācijas gada 1. decembra līdz taksācijas gada 31. maijam (izņemot pirmstaksācijas gada decembrī gūtos ienākumus no kapitāla pieauguma)
Kad paziņo EDS	Līdz taksācijas gada 1.janvārim	Līdz taksācijas gada 1.augustam

Valsts ieņēmumu
dienests

Neapliekamais minimums

Jautājums:

Lai izvairīties no situācijas, kad, iesniedzot gada ienākuma deklarāciju, darbiniekiem var rasties starpība, kura palielinās maksājama nodokļa apmēru, vai uzņēmumam gadījumos, kad ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa un ir saņemta informācija no VID par prognozējamo mēneša neapliekama minimumu, ir tiesības, pamatojoties uz maksātāja rakstveida iesniegumu, nepiemērot aprēķināto prognozējamo neapliekamo minimumu.

Atbilde:

Atbilstoši likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 3.panta otrajai daļai darbinieka mēneša ar algas nodokli apliekamais ienākums ir ienākums, no kura tiek atskaitītas valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, VID prognozētais mēneša neapliekamais minimums un nodokļa atvieglojums.

Tādējādi darba devējam, aprēķinot ar algas nodokli apliekamo ienākumu, ir jāpiemēro VID prognozētais mēneša neapliekamais minimums, ja tāds ir paziņots.

! Darba devējs VID prognozēto mēneša neapliekamo minimumu drīkst nepiemērot, ja darbinieks ir izteicis tādu vēlmi un par to darba devējam ar darbinieku ir noslēgta rakstiska vienošanās.

Valsts ieņēmumu
dienests

Neapliekamais minimums un nodokļu atvieglojumi pensionāriem

Pensionāra neapliekamā minimuma apmērs 2018.gadā ir **3000 euro** jeb **250 euro** mēnesī.

2019.gadā - 3 240 euro (270 euro mēnesī)

2020.gadā - 3600 euro (300 euro mēnesī)

Pensionāra neapliekamo minimumu taksācijas gada laikā **piemēro pensijas izmaksātājs.**

Nodokļu atvieglojumu un papildu nodokļu atvieglojumu **piemēro pensijas izmaksātājs**, ja maksātājs algas nodokļa grāmatiņu nav iesniedzis citam ienākumu izmaksātājam.

Valsts ieņēmumu
dienests

Nodokļa atvieglojumi par apgādībā esošām personām

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa atvieglojums par apgādībā esošu personu **2018. gadā – 200 euro mēnesī.**

2019. gadā – 230 euro mēnesī.

2020. gadā – 250 euro mēnesī.

(Nosaka MK 14.11.2017. noteikumi Nr. 676 «Noteikumi par neapliekamā minimuma un nodokļa atvieglojuma apmēru iedzīvotāju ienākuma nodokļa aprēķināšanai»)

Valsts ieņēmumu
dienests

Nodokļa atvieglojumi par apgādībā esošām personām

Sākot **no 2018.gada 1.jūlija** personai turpmāk ir piemērojams **nodokļa atvieglojums par nestrādājošu laulāto, kura apgādībā:**

- **ir bērns vecumā līdz 3 gadiem,**
- **3 vai vairāk bērni līdz 18 gadiem vai līdz 24 gadiem, no kuriem vismaz viens ir jaunāks par 7 gadiem,** kamēr bērns turpina vispārējās, profesionālās, augstākās vai speciālās izglītības iegūšanu,
- **ir 5 bērni līdz 18 gadu vecumam vai līdz 24 gadu vecumam,** kamēr bērns turpina vispārējās, profesionālās, augstākās vai speciālās izglītības iegūšanu.

Valsts ieņēmumu
dienests

Attaisnotie izdevumi (1)

Ziedojumi vai dāvinājumi

Ziedojumi vai dāvinājumi politiskām partijām

Izdevumi par nodokļa maksātāja un ģimenes locekļu izglītības, medicīnas un ārstniecisko pakalpojumu izmantošanu, t.sk. zobārstniecības pakalpojumiem un plānveida operācijām

Kopsumma nedrīkst pārsniegt 50% no apliekamā ienākuma, bet ne vairāk kā 600 € gadā

Ierobežojumu par izglītības un medicīnas pakalpojumiem attiecina arī uz ģimenes locekļiem

Iemaksas privātajos pensiju fondos

Dzīvības apdrošināšanas prēmiju maksājumi

Kopsumma nedrīkst pārsniegt 10% no taksācijas gada apliekamā ienākuma, bet ne vairāk kā 4 000 € taksācijas gadā

Valsts ieņēmumu
dienests

Attaisnotie izdevumi (2)

Taksācijas gada ienākumu par valsts sociālās apdrošināšanas maksājumiem nedrīkst samazināt, ja :

- 1) fiziskās personas — individuālā uzņēmuma (arī zemnieka vai zvejnieka saimniecības) īpašnieka — par sevi kā par pašnodarbinātu personu veiktās valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas ir iekļautas individuālā uzņēmuma (arī zemnieka vai zvejnieka saimniecības) saimnieciskās darbības izdevumos;
- 2) fiziskās personas ienākums nav apliekams ar iedzīvotāju ienākuma nodokli Latvijā.

Valsts ieņēmumu
dienests

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmes

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa **progresīvā likme:**

Gada ienākumam līdz 20 004 euro	20%
Gada ienākuma daļai, kas pārsniedz 20 004 euro , bet nepārsniedz 55 000 euro	23%
Gada ienākuma daļai, kas pārsniedz 55 000 euro	31,4%*

- **31,4% likmi piemēro iesniedzot gada ienākumu deklarāciju**
- attaisnotos izdevumus un atvieglojumus atskaita no ienākuma, kas nepārsniedz 20 004 euro
- no ienākuma, kas pārsniedz 20 004 euro, attaisnotos izdevumus un atvieglojumus atskaita, ja ar ienākumiem līdz 20 004 euro nepietiek, lai segtu minētos atskaitījumus

Valsts ieņēmumu
dienests

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmes

20% likme:

- ❖ Ienākumam no kapitāla, tai skaitā no kapitāla pieauguma;
- ❖ **Autoru un izpildītāju ienākumiem no autoratlīdzības***

10% likme:

- ❖ Ienākumam no īpašumā esoša augoša meža atsavināšanas izciršanai un tajā iegūto kokmateriālu atsavināšanas;
- ❖ ienākumam no metāllūžņu pārdošanas;
- ❖ Ienākumam no īpašuma [iznomājot vai izīrējot nekustamo īpašumu, iznomājot kustamo mantu].

*Ja personas kopējie gada ienākumi pārsniedz 20 004 euro, tad šiem ienākumiem tiks piemērota progresīva nodokļa likme.

Valsts ieņēmumu
dienests

Ienākums no kapitāla un kapitāla pieaugums

**Nodokļa likme 20 % apmērā ienākumiem no kapitāla,
tai skaitā no kapitāla pieauguma**

**Mainīta deklarācijas par ienākumu no kapitāla
pieauguma** iesniegšanas kārība atkarībā no ceturksnī gūto
ienākumu apmēra:

virš 1000 euro - deklarāciju iesniedz **reizi
ceturksnī** līdz nākamā mēneša 15.datumam;

līdz 1000 euro - deklarāciju iesniedz **līdz nākamā
gada** 15.janvārim.

Darījumiem, kuri nav pabeigti līdz 2017.gada 31.decembrim -
likme 15 % apmērā.

Valsts ieņēmumu
dienests

Ienākums no kapitāla(2)

Ienākums no dividendēm, dividendēm pielīdzināmu ienākumu vai nosacītajām dividendēm netiks aplikts ar nodokli, ja:

- Latvijā ir samaksāts uzņēmumu ienākuma nodoklis saskaņā ar Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumu
- ārvalstī ir samaksāts uzņēmumu ienākuma nodoklis vai tam pielīdzināms nodoklis vai ir ieturēts iedzīvotāju ienākuma nodoklis vai tam pielīdzināms nodoklis
- Dividendes, dividendēm pielīdzināmo ienākumu, nosacītās dividendes, kas tiek izmaksātas no peļņas, kura aplikta ar uzņēmumu ienākuma nodokli līdz 2017.gada 31.decembrim, 2018.un 2019.gadā aplik ar iedzīvotāju ienākuma nodokli, piemērojot 10 % nodokļa likmi

Valsts ieņēmumu
dienests

Ienākums no kapitāla (3)

Ienākums no likvidācijas kvotām nav apliekams, ja ir izpildīts viens no šādiem nosacījumiem:

- a) Latvijas Republikā ir samaksāts uzņēmumu ienākuma nodoklis saskaņā ar Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumu,
- b) ārvalstī ir samaksāts uzņēmumu ienākuma nodoklis vai tam pielīdzināms nodoklis vai ārvalstī no likvidācijas kvotas ir ieturēts iedzīvotāju ienākuma nodoklis vai tam pielīdzināms nodoklis

Valsts ieņēmumu
dienests

Ienākums no kapitāla (4)

Sakot no 2018.gada, par ienākumu no kapitāla tiek uzskatīts *ienākums no ieguldījumu konta*:

Gūtajam ienākumam piemēro vienkāršotu iedzīvotāju ienākuma nodokļa aprēķināšanas kārtību – ar nodokli apliekamo ienākumu aprēķina kā no ieguldījumu konta izmaksātās naudas summas pārsniegumu pār ieguldījumu kontā iemaksāto naudas summu.

Ienākumu un aprēķināto nodokli deklarē gada ienākumu deklarācijā.

Ieguldījumu pakalpojumu sniedzējs nodrošina ieguldījumu konta īpašniekam ieguldījumu konta izrakstu, kurā ir iekļauta noteikumos noteiktā informācija.

Valsts ieņēmumu
dienests

Algas nodokļa aprēķins

VID mājaslapas sadaļā:

- Nodokļi/ Iedzīvotāju ienākuma nodoklis/
Informatīvie un metodiskie materiāli/Nodokļa
aprēķina un maksāšanas kārtība
- ievietots jauns metodiskais materiāls
“Iedzīvotāju ienākuma nodoklis no algas un
citiem fiziskās personas ienākumiem”

Valsts ieņēmumu
dienests

Algas nodokļa aprēķins

Algota darba ienākumam līdz 1 667 <i>euro</i> mēnesī	20%
Algota darba ienākumam no 1 667 <i>euro</i> mēnesī	23%

- valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas un atvieglojumus atskaita no ienākuma, kas nepārsniedz 1667 *euro*;
- no ienākuma, kas pārsniedz 1667 *euro*, valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas un atvieglojumus atskaita, ja ar ienākumiem līdz 1667 *euro* nepietiek, lai segtu minētos atskaitījumus;
- pamatojoties uz maksātāja rakstveida iesniegumu, taksācijas gada laikā ietur nodokli 23 % apmērā arī no ienākumiem, kuriem piemērojama nodokļa likme 20 % apmērā.
- Ja personas, uz kuru attiecas citas valsts sociālās apdrošināšanas sistēma, mēneša ienākums pārsniedz **4583** euro, tad izmaksātājs izmaksās vietā piemēro 31,4% likmi.

Valsts ieņēmumu
dienests

Algas nodokļa aprēķins

Ja mēneša laikā viens ienākuma izmaksātājs izmaksā gan algu, gan cita veida ienākumus (kuriem nepiemēro progresīvo nodokli), tad:

- 1) ienākumiem, kas nav apliekami ar algas nodokli, piemēro **23 procentu** likmi (izņēmums autoratlīdzība);
- 2) obligātās iemaksas, neapliekamais minimumu un atvieglojumus primāri atskaita no algota darba ienākuma;
- 3) no ienākumiem, kas nav apliekami ar algas nodokli, attaisnotos izdevumus, neapliekamo minimumu un nodokļa atvieglojumus (ja to segšanai nav pietiekami algota darba ienākumi) atskaita reizinot tos ar 20% likmi.

Autoru un izpildītāju izdevumus no ienākuma atskaita pirms nodokļa aprēķināšanas.

Valsts ieņēmumu
dienests

Likmes piemērošana

Nodokļa likme, ja maksātājs ienākuma izmaksātājam nav iesniedzis algas nodokļa grāmatiņu, ir 23 procenti.

Izņēmumi:

- nerezidenti, ja algota darba ienākums mēnesī pārsniedz 4583 euro, tad mēneša ienākuma daļai, kas pārsniedz 4583 euro, piemēro nodokļa likmi 31,4 procentu apmērā.
- autoru un izpildītāju ienākumiem no autoratlīdzības (*taksācijas gada laikā piemēro nodokļa likmi 20 procentu apmērā*)

Valsts ieņēmumu
dienests

Likmes piemērošana

Nodokļa likmes 20/23 procentu apmēra ienākuma izmaksātājs taksācijas gada laikā piemēro šādiem kalendāra mēneša laikā izmaksātajiem ienākumiem:

- 1) Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras izmaksātajam pārejošas darba nespējas pabalstam;
- 2) piešķirtajai pensijai.

Valsts ieņēmumu
dienests

Algas nodokļa aprēķins

Ja izmaksā ienākumu par nepilnu mēnesi, piemēro progresīvo nodokļa likmi nedalot ienākumu proporcionāli dienām.

Ja algas grāmatiņa ir nepilnu mēnesi, piemēro progresīvo nodokļa likmi nedalot ienākumus proporcionāli dienām.

Neapliekamo minimumu un atvieglojumus piemēro proporcionāli mēneša dienām, kurās pastāvējušas darba attiecības vai ir tiesības piemērot atvieglojumus.

Valsts ieņēmumu
dienests

Algas nodokļa aprēķins

Jautājums:

Personai ir vienlaicīgi izdienas pensija, MUN darbinieks un SIA darbinieks (SIA – uzņēmums ir UIN maksātājs).

Kā tiks aprēķināti nodokļi – IIN un VSAOI?

Pensionāra neapliekamo minimumu piemeros pensijas izmaksātājs.
IIN likme 20/23%

SIA - ienākumam no algas piemeros IIN 23% likmi

SIA - piemeros izdienas pensijas saņēmējam VSAOI 32,64% apmērā

Darbinieks, iesniedzot GID, ienākumu daļai, kas nepārsniedz 20004 euro, tiks piemērota 20% likme (MUN ienākumi netiks ņemti vērā)

Mikrouzņēmums – MUN ietver arī VSAOI – VSAOI kontā ieskaita 80% no valsts budžetā iemaksātā MUN ieņēmumiem.

Valsts ieņēmumu
dienests

Algas nodokļa aprēķins (3)

Piemērs Nr.1

Ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa

700 *euro* (bruto alga)

-77 *euro* (VSAOI 11%)

- 102,15 *euro* (VID prognozētais neapliekamais minimums)

- 200 *euro* (IIN atvieglojums par 1 apgādībā esošo personu)

= 320,85 *euro* (apliekamais ienākums)

*20% (IIN likme)

=64,17 *euro* (IIN)

Valsts ieņēmumu
dienests

Algas nodokļa aprēķins (3)

Piemērs Nr.2

Ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa

2090 euro

1 667 *euro* (ienākums līdz mēneša
ienākumu 1.slieksnim)
- 229,90 *euro* (VSAOI 11%)
- 1000 *euro* (IIN atvieglojums par 5
apgādībā esošām personām)
=437,10 *euro* (apliekamais
ienākums)
* 20% (IIN likme)
= 87,42 *euro* (IIN)

423 *euro* (ienākums virs
mēneša ienākumu
1.sliekšņa)
*23% (IIN likme)
=97,29 *euro* (IIN)

IIN kopā: 87,42+97,29=184,71 *euro*

Valsts ieņēmumu
dienests

Algas nodokļa aprēķins (3)

Piemēra Nr.3

Ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa, ienākums **1780** euro
1667 euro (ienākums līdz mēneša ienākumu 1.slieksnim)

-195,80 euro (VSAOI 11%)

-1600 euro (IIN atvieglojums par 8 apgādībā esošām personām)

= -128,80 euro (apliekamais ienākums)

113 euro (ienākums virs mēneša ienākumu 1.sliekšņa) *23% =
25,99 euro (IIN)

128,80 x 20% = 25,76 euro (līdz 1.mēneša ienākumu sliekšnim
neizmantotā atskaitījumu daļa, ko reizina ar 20% likmi)

25,99 – 25,76 = 0,23 euro (IIN)

IIN kopā: 0,23 euro

Valsts ieņēmumu
dienests

Piemērs Nr.5

Ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa.

Darba alga 1 950 euro

1 667 euro (ienākums līdz
mēneša ienākumu 1.slieksnim)
- 214,50 euro (VSAOI 11%)
- 1 600 euro (IIN atvieglojums
par 8 apgādībā esošām
personām)
= - 147,50 (apliekamais
ienākums)

283 euro (ienākums virs mēneša ienākumu
1.sliekšņa)
*23% (IIN likme)
=65,09 euro (IIN)
 $147,50 \times 20\% = 29,50$ euro (līdz 1.gada
ienākumu sliekšnim neizmantotā
atskaitījumu daļa, ko reizina ar 20% likmi)
 $65,09 - 29,50 = 35,59$ euro (IIN)

Algas nodoklis: 35,59 euro

Valsts ieņēmumu
dienests

Algas nodokļa aprēķins (5)

Ja nav iesniegta algas nodokļa grāmatiņa:

- aprēķinot algas nodokli, **piemērojama 23% likme**
- **aprēķināto nodokli samazina par nodokli**, kurš aprēķināts valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu summu reizinot ar 20 procentiem

Valsts ieņēmumu
dienests

Algas nodokļa aprēķins (6)

Piemērs Nr.3

Nav iesniegta algas nodokļa grāmatiņa

900 euro

*23% (IIN likme)

=207 euro (IIN)

900 euro (bruto alga)

*11% (VSAOI likme)

= 99 euro (VSAOI)

$99 * 20\% = 19,80 \text{ euro}$ (atskaitījumu daļa, ko reizina ar 20%)

$207 - 19,80 = 187,20 \text{ euro}$ (IIN)

Valsts ieņēmumu
dienests

Algas nodokļa aprēķins (7)

Piemērs Nr.4

Ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa.

Darba alga 1500 euro	Autoratlīdzība 400 euro
<ul style="list-style-type: none">- 165 euro (VSAOI 11%)- 200 euro (IIN atvieglojums par apgādībā esošo personu)= 1135 euro (apliekamais ienākums)*20% (IIN likme) = 227 euro (IIN)	<ul style="list-style-type: none">- 100 euro (25% izdevumu norma)*20% (IIN likme)=60 euro (IIN)

Valsts ieņēmumu
dienests

Piemērs Nr.6

Ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa.

1 apgādājamais, mēneša darba alga ir 20 000 euro bruto

20000	bruto mēnešalga
2200	darba ņēmēja sociālais nodoklis 11%
-733	ienākuma 1.sliekšņa pārpalikums
4069.99	IIN, kas ir $18333 \cdot 0.23 - 733 \cdot .2$
13730.01	darbinieka neto mēnešalga

Valsts ieņēmumu
dienests

Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra noteikumos Nr.899 “Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” normu piemērošanas kārtība” 4.⁴ pielikumā un 4.⁵ pielikumā ir likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 15. panta piecpadsmitās un septiņpadsmitās daļas (stājas spēkā 2018.gada 1.janvārī) piemērošanas piemēri.

Valsts ieņēmumu
dienests

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa aprēķins

- Ja ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa un tiek izmaksāts tikai ienākums no uzņēmuma līguma, izmaksas brīdī piemēro 20 % iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmi ienākumam līdz 20 004 euro un 23 % likmi ienākumam virs 20 004 euro.
- Ja algas nodokļa grāmatiņa nav iesniegta ienākuma izmaksātājam, izmaksas brīdī ienākumam no uzņēmuma līguma piemēro 23 % likmi.

Valsts ieņēmumu
dienests

Citi grozījumi

- Turpmāk ar iedzīvotāju ienākumu nodokli tiks aplikti izložu un azartspēļu **laimesti, kas pārsniedz 3000 euro**, izņemot momentloterijas “Simtgades loterija”, preču un pakalpojumu loteriju laimestus;
- Precizēts bērnu pabalsta apmērs, kas nav apliekams ar nodokli uz **250 euro**, un ar nodokli neapliekamais darba devēja dāvanas apmērs gada laikā uz **15 euro**;
- Personām, kuru taksācijas gada ienākumi pārsniedz 55 000 euro, gada ienākumu deklarāciju jāiesniedz no 1. aprīļa līdz 1. jūlijam.

Valsts ieņēmumu
dienests

Paldies par uzmanību!

